

несанкціонованого доступу та розмежування прав доступу співробітників до інформації

В. Ільганаєва відзначає, що веб-сайти ЗВО покликані виконувати більшою мірою інформаційну функцію для абітурієнтів, студентів і співробітників освітнього закладу, ніж репрезентативну. Тому вона розглядає ЗВО як корпорацію і приділяє велику увагу проблемі формування ефективної комунікації із застосуванням веб-сайтів [4].

Зазвичай, веб-сайти ВНЗ містять у своїй структурі інформаційні рубрики, іншими словами розділи, що відображають навчальну та наукову діяльність закладу, інформацію для абітурієнтів, тексти навчальних та наукових публікацій.

Отже, питання інформаційного наповнення веб-сайтів ЗВО, електронної навчальної документації на сьогодні є дуже важливим і дискусійним. Документально-інформаційні ресурси веб-сайтів, спрямовані на формування масивів освітньої інформації, що здійснює вплив на розвиток студентського середовища. Веб-сайти ЗВО є документально-інформаційними системами, елементи структури якої (взаємопов'язані з функціями закладу та освітньо-науковою сферою суспільства) формують своєрідну електронну джерельну базу сучасних й майбутніх історичних, соціологічних, економічних, педагогічних досліджень.

Список використаних джерел

1. Документні ресурси: навч. посіб. [для студ, магістрів, асп. спеціальностей докум.-комунікац. циклу]. М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львів. Політехніки. 2013. 237 с.
2. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 6.10.1998 р.: Офіц. текст прийнятий Верховною Радою України 6 жовтня 1998 р. зі зм. та доп. станом на 1 вересня 2014 р. Офіц. вид. Київ: Вид. дім «Ін Юре». 2014. 10 с.
3. Юхименко Ю. П. Проблеми інформатизації документообігу у вищих навчальних закладах України. URL: <http://forum.dilo.kiev.ua/viewtopic.php>.
4. Ильганаева В.А. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : словарь-справочник. Харьков: КП «Городская типография». 2009. 392 с.

Сердюк Б.І.

*студентка магістратури
юридичного факультету*

*Тернопільського національного
економічного університету*

*Науковий керівник: к.і.н., доцент кафедри
інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ
Борнарчук Ю.Ю.*

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА

Сьогодні інформація здійснює значущий вплив на функціонування різноманітних соціальних систем як на міжнародному рівні, так і

загальнодержавному. З огляду на це, інформаційне забезпечення процесів управління стає найважливішим видом забезпечення практично усіх сфер діяльності суспільства. Поширення інформаційних технологій в роботі органів державної влади дозволяє підвищити рівень управлінської діяльності.

Інформаційне забезпечення визначає як найважливіший елемент інформаційних систем і інформаційних технологій, призначений для відображення інформації, що характеризує стан керованого об'єкта і який є основою для ухвалення управлінських рішень [5, С.338-339].

Інформаційна діяльність органів державної влади передбачає не лише «суху» констатацію фактів, а й застосування системного підходу до вирішення завдання в цілому на основі поєднання розумових здібностей службовця зі функціональними можливостями сучасних автоматизованих інформаційних систем. Працівники державної служби, завдяки методам узагальнення, абстрагування, моделювання, повинні вміти своєчасно та детально спрогнозувати шляхи розвитку певної ситуації, що склалася [2].

Оскільки інформаційне забезпечення є складовою інформаційної системи та одночасно однією з функцій державної інформаційної політики. Завданням інформаційного забезпечення на рівні регіону є здійснення інформаційного супроводу діяльності органів влади та місцевого самоврядування, громадсько-політичного об'єднань, комерційних організацій різних форм власності. Відповідно до цього, визначимо функції, які безпосередньо стосуються інформаційного забезпечення органів виконавчої влади. На практиці ці функції виконують: прес-служби, служби (управління) інформації та громадських зв'язків, інформаційні та інформаційно-аналітичні управління (відділи), апарати консультантів (експертів, помічників); управління (відділи) інформатизації і комп'ютеризації (частково) [7, С.76].

Проведений аналіз основних цілей інформатизації державного управління, принципів її формування дозволяє стверджувати, що інформаційне забезпечення це компонент великої структури інформаційної системи та одна з функцій державної інформаційної політики. Його можна розглядати і як процес забезпечення інформацією, і як сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі у процесі її функціонування.

З'ясовуючи функціональну роль інформаційно-аналітичного забезпечення органів виконавчої влади, відзначимо, що усі функції перебувають у тісному взаємозв'язку й на практиці їх виконують структурні підрозділи державних установ, розміри яких залежать від чисельності штату установи.

У зв'язку з поширенням у світі новітніх інформаційних технологій підвищення ефективності державного управління великою мірою пов'язується з упровадженням електронного урядування. Громадяни розвинених демократичних держав уже давно користуються його перевагами і розглядають електронне урядування не просто як модернізацію управління завдяки дублюванню традиційних управлінських процесів електронними засобами, а як концепцію, спрямовану на підвищення ефективності діяльності держави в цілому [1].

Проведені Національною академією державного управління при Президентіві України дослідження підтверджують, що в органах державної

влади проводиться певна робота із впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії, однак високопрофесійних керівників, здатних ефективно аналізувати та ухвалювати державно-управлінські рішення у цій сфері людської життєдіяльності критично не вистачає. Отож, виникає гостра потреба в професіоналах, наділених відповідною компетенцією, функцією яких є забезпечення впровадження, координації та супроводу проектів з електронного урядування та електронної демократії в органах державної влади [11, С.30].

Опираючись на чинне законодавство, а саме: Закон України «Про інформацію» [8], Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування» [9], можемо стверджувати, що управлінська діяльність органів державної влади є інформаційною діяльністю, адже усі рішення приймаються на основі функціонуючих документально-інформаційних ресурсів.

За історично-об'єктивними причинами склалося, що апарат державної влади вважає себе самодостатнім та стоїть над суспільством. Тоді як, варта було б, презентувати себе як команду топ-менеджерів, яка наймається суспільством для виконання конкретних функцій. За таких умов, команда повинна працювати відкрито й прозоро та функціонально взаємодіяти з кожним громадянином, суспільними організаціями, юридичними утвореннями, тобто влада повинна почути кожного [6, С.62].

Основними завданнями держави на сучасному етапі є: створення умов розвитку і зростання інформаційного сектора національної економіки; підтримка інноваційних проектів створення та розвитку систем інформатизації в пріоритетних сферах інформатизації; забезпечення інформаційної безпеки та захисту інформації; забезпечення рівноправної участі в міжнародному поділі праці; розвиток правової бази інформатизації; створення позитивного міжнародного іміджу України.

При проведенні інформатизації слід враховувати, що інформатизація має також негативні наслідки. В умовах зростання інформаційних потоків виникають психоемоційні перевантаження людей. Крім того, проблема вибору інформації для більшості обтяжна, інформаційне збагачення часто відбувається паралельно з духовним зубожінням. Це один із негативних наслідків переходу до інформаційного суспільства. Саме тому важливим соціальним завданням держави стає розробка механізмів фільтрації інформації у державній інформаційній політиці [4].

В період реформ, в Україні, важливе місце, серед основних завдань керівництва країни, посідає належне інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування та органів державної влади. Тобто, це один з пріоритетних напрямів державної політики в умовах формування інформаційної політики та розвитку інформаційних технологій.

Зазначимо, що в сучасній Україні, інформатизація стає важливою областю економіки і визначальною сферою суспільного життя і одночасно найважливішою функцією держави, чинником забезпечення його безпеки і суверенітету.

На сьогодні активно розвивається напрямок щодо організаційно-правового забезпечення інформатизації. В Україні прийнята велика кількість законодавчих та нормативно-правових актів. Але більшість з цих актів є

недосконалими, бо вони не регулюють усіх процесів, які виникають у сфері інформаційної діяльності. Оскільки інформаційне суспільство в Україні розвивається достатньо стрімко, є потреба в розробці державною владою України Інформаційного Кодексу, що забезпечить створення єдиного правового поля функціонування інформаційного суспільства.

Одним з більш розвинених напрямків інформатизації є формування національної інфраструктури інформатизації. З кожним роком з'являється усе більша кількість науково-технологічних розробок українських вчених, розробляється нове програмне забезпечення для функціонування новітніх інформаційних систем, інформаційні технології активно використовуються у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування та недержавних структурах, а також в українських освітніх закладах активно ведеться підготовка кваліфікованих фахівців у сфері інформатизації [3].

Нині, система електронного урядування і система інформаційної безпеки держави є взаємопов'язаними елементами загальної системи державного управління. Розвиток та впровадження в різні сфери життя суспільства новітніх інформаційних технологій, як і будь-яких інших науково-технічних досягнень, не тільки забезпечує комфортність, як зазначалось вище, але й нерідко несе певну небезпеку [10].

Список використаних джерел

1. Бутко М.П. Електронне урядування в Україні. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vcndtu/2011_54/53.htm (дата звернення: 23.10.2019).
2. Дяченко Н.П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02\(10\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02(10)/14.pdf) (дата звернення: 23.10.2019).
3. Клімушин П.С. Програмні комплекси автоматизації управлінських технологій підприємств. *Державне будівництво: електр. наук. фах. вид.* Харків: Вид-во ХарРі НАДУ «Магістр», 2007. №1. Ч.2. URL: <http://www.nbu.gov.ua>, <http://www.nhlu.gov.ua> (дата звернення: 24.10.2019).
4. Луценко, С.М. Пріоритетні напрямки розвитку інформаційного забезпечення органів влади. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-1/doc/1/06.pdf> (дата звернення: 23.10.2019).
5. Лушер, В.В. Поняття інформаційного забезпечення органів прокуратури. *Форум права.* 2014. №1. С. 338-341. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_1_59.pdf (дата звернення: 23.10.2019).
6. Меліхов, К.В. Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення органів державної влади. *Теорія і практика соціального управління.* 2010. С.60-63.
7. Основи інформаційного права України: навч. посіб. / В.С.Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; за ред. М.Я. Швеця, Р.А.Калюжного, П.В.Мельника. Київ: Знання, 2004. 274 с.
8. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 № 2657-XII (Ред. Закону від 25.06.2016). *Відомості ВРУ.* 1992. № 48. Ст. 650. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 24.10.2019).
9. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 №539/97-вр (ред. від 10.04.2015). *ВВР.* 1997. № 49. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 23.10.2019).

10. Пугач А. Шляхи удосконалення інформаційно-аналітичної діяльності в системі державного управління України. *Вісник Національної академії державного управління*. 2010. №4. С. 94-101.
11. Чукут С.А. Магістерська програма з електронного урядування як сучасний інституційний механізм реформування державного управління. *Електронне урядування: міжнародний науковий фаховий журнал*. 2010. №1. С. 29-37.

Стельмах Х.І.
*студентка магістратури
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
науковий керівник д.іст.н., професор кафедри
інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ
Гомотюк О.Є.*

СПЕЦИФІКА МЕРЕЖЕВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Американський учений Д. С. Робертсон висунув тезу: «Цивілізація – це інформація» [1, с. 37]. Наскільки розповсюдження і збільшення об'ємів інформації впливає на життя та соціальну структуру суспільства? М. Кастельс, даючи відповідь, висуває концепцію «мережевого (віртуального) суспільства». Серцевиною його соціальної структури буде комунікаційна організація, де вже не інформація як така, а базовий засіб її розповсюдження стає основним об'єднуючим і систематизуючим чинником.. Ось чому соціальною сутністю нового суспільства «є навіть не домінування інформації чи знання, а зміна у напрямках їх використання, у результаті чого головної ролі у житті людей набувають глобальні, «мережеві» структури, що відтісняють колишні форми особистісної та матеріальної залежності» [2, с. 293]. Це означає, що мережева структура трансформуюється у форму організації життєдіяльності суспільства. Ми, не виходячи з мережі, можемо працювати, відпочивати, розважатись, керувати фінансовими потоками, спілкуватися з різноманітними організаціями (аж до «електронних урядів», які вже існують), голосувати, брати участь в акціях і т. д. І справа у тому породжуються «віртуальне мислення», нова соціальна самоідентифікацію.

Інтернет-комунікація змогла охопити всі сфери суспільного життя і підпорядкувати собі його структуру. Всесвітня комп'ютерна мережа переформатувала фундаментальні підвалини соціального буття, створивши замість «простору місць» новий соціальний «простір потоків», які фактично існують поза часом і простором [2, с. 70].

У «мережевому суспільстві», за М. Кастельсом, «віртуальний час» не лише стискується, переводячи все у режим 'on line', але й відповідно «обробляється». При цьому він набуває «колажного» характеру, адже при його трансформації величезні потоки інформації, що передаються одночасно, перетворюються на «гіпертекст», але оскільки його потік стає безперервним, то досягнути його звичайному споживачеві уже неможливо, гіпертекст стає для нього просто ефемерним [2, с. 67–69].